

O’rinova Gulnoza Jo’raqo’zi qizi

Abduraimova Sarvinoz

Buvayda Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat Salomatligi texnikumi

Hamshiralik fani o’qituvchisi

Annotatsiya

Gepatit B – bu jigarni zararlovchi virusli infeksiya bo’lib, uni Gepatit B virusi (HBV) keltirib chiqaradi. Kasallik o’tkir yoki surunkali shaklda kechishi mumkin. O’tkir hepatit B ayrim hollarda o’z-o’zidan tuzaladi, ammo surunkali shakli jigar sirrozi va jigar saratoni kabi og’ir asoratlarga olib kelishi mumkin.

Yuqish yo’llari :Gepatit B virusi quyidagi yo’llar orqali yuqadi:

- Infeksiyalangan qon bilan kontakt qilish.
- Sterillanmagan tibbiy asboblardan yoki ignalardan foydalanish.
- Himoyalangan jinsiy aloqa.
- Virus tashuvchi onadan chaqaloqqa tug’ruq vaqtida yuqishi.
- Tatuировka yoki pirsing paytida gigiyena qoidalariga rioya qilinmasa.

Kasallik kundalik muloqot, qo’l berib ko’rishish, quchoqlashish yoki birga ovqatlanish orqali yuqmaydi. Gepatit B bilan kasallangan odamda quyidagi belgilar kuzatilishi mumkin:

- Holsizlik va tez charchash.
- Ishtahaning pasayishi.
- Ko’ngil aynishi va qusish.
- Qorin o’ng yuqori qismida og’riq.
- Teri va ko’z oqining sarg’ayishi.
- Siydikning to’q rangga kirishi.
- Tana haroratining ko’tarilishi.

Ba’zi odamlar, ayniqsa bolalar, hech qanday alomatsiz ham virus tashuvchisi bo’lishi mumkin. Kasallikni aniqlash uchun:

- Qon tahlillari (HBsAg, anti-HBs va boshqa markerlar).
- Jigar faoliyatini baholovchi biokimyoviy tekshiruvlar.
- Zarurat bo’lsa, jigar ultratovush tekshiruvi va boshqa diagnostik usullar qo’llanadi.

O’tkir hepatit B uchun odatda simptomatik davolash tavsiya etiladi. Surunkali hepatit B holatlarida shifokor nazorati ostida virusga qarshi dorilar qo’llanishi mumkin. Davolashning asosiy maqsadi virus faolligini kamaytirish va jigar

shikastlanishining oldini olishdir. Gepatit B ning eng samarali profilaktikasi – emlashdir. Gepatit B vaktsinasi kasallikdan ishonchli himoya qiladi. Shuningdek:

- Faqat steril tibbiy asboblardan foydalanish.
- Shaxsiy gigiyena vositalarini (ustara, tish cho'tkasi va boshqalar) boshqalar bilan ulashmaslik.
- Himoyalangan jinsiy aloqaga rioya qilish.
- Donor qonini tekshirish talablariga amal qilish muhimdir.

Kalit so'zlar

Kalit so'z	Ta'rifi
Hepatitis B	Jigarni zararlovchi, HBV virusi sababli yuzaga keladigan yuqumli kasallik.
HBV (Gepatit B virusi)	Gepatit B kasalligini keltirib chiqaruvchi virus.
O'tkir hepatit B	Kasallikning dastlabki 6 oy davom etadigan shakli.
Surunkali hepatit B	6 oydan ortiq davom etadigan va uzoq muddatli jigar zararlanishiga olib keluvchi shakli.
Jigar yallig'lanishi	Virus ta'sirida jigar hujayralarining zararlanishi va yallig'lanishi.
Sariqlik	Teri va ko'z oqining sarg'ayishi bilan namoyon bo'ladigan belgi.
Qon orqali yuqish	Virusning zararlangan qon orqali bir odamdan boshqasiga o'tishi.

Xulosa

Gepatit B dunyo bo'ylab keng tarqalgan va jiddiy oqibatlariga olib kelishi mumkin bo'lgan virusli kasallikdir. Uni erta aniqlash, muntazam tibbiy nazorat va emlash orqali kasallikning oldini olish hamda uning asoratlarini kamaytirish mumkin. Sog'lom turmush tarzi va gigiyena qoidalariga rioya qilish ham hepatit B dan himoyalashda muhim ahamiyatga ega.